Olsztyn, 04.05.2026

Dr hab. Liliana Rytel, prof. UWM
Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką
Wydział Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie

Opina promotora na temat pracy doktorskiej lek. wet. Wiolety Sowińskiej

pt.: „Ocena narażenia psów z powiatów iławskiego i nowomiejskiego (województwo warmińsko-mazurskie) na wybrane pierwiastki szkodliwe przy użyciu analizy próbek sierści."

Badania przeprowadzone przez lek. wet. Wioletę Sowińską dotyczyły oceny narażenia środowiskowego psów na metale ciężkie (As, Cd, Cr, Ni, Pb, Hg) z wykorzystaniem analizy ich sierści jako materiału biomonitoringowego. Podjęta tematyka ma duże znaczenie zarówno poznawcze, jak i praktyczne, wpisując się w aktualne zagadnienia z zakresu toksykologii środowiskowej, monitoringu zanieczyszczeń oraz ochrony zdrowia zwierząt i ludzi. Analizy próbek dokonano przy użyciu metody badawczej ICP-OES.

W części teoretycznej pracy doktorantka przedstawiła szeroki i dobrze uporządkowany przegląd literatury dotyczący źródeł emisji metali ciężkich, ich właściwości fizykochemicznych, zdolności do bioakumulacji oraz wielokierunkowego działania toksycznego na organizmy żywe. Szczególną uwagę poświęcono wpływowi tych pierwiastków na układy: nerwowy, hormonalny, odpornościowy i rozrodczy, a także ich właściwościom genotoksycznym i rakotwórczym. Doktorantka trafnie uzasadniła wybór psa jako modelu biomonitoringowego, podkreślając jego wspólne środowisko bytowania z człowiekiem oraz podobieństwo ekspozycji na czynniki środowiskowe.

Część eksperymentalna została zaplanowana i przeprowadzona bardzo starannie. Badaniami objęto 100 psów różnych ras, płci i w szerokim przedziale wiekowym (0,5–17,5 roku), pochodzących zarówno z terenów miejskich, jak i wiejskich powiatów iławskiego i nowomiejskiego. Takie podejście umożliwiło ocenę wpływu czynników środowiskowych i biologicznych na poziom kumulacji metali.

Podsumowując rozprawa doktorska lek. wet. Wiolety Sowińskiej została napisana zrozumiale, a wyniki badań zostały przedstawione w sposób przejrzysty i systematyczny. Przedłożona rozprawa doktorska stanowi wartościowe opracowanie naukowe, wnosi istotny wkład do wiedzy z zakresu monitoringu środowiskowego. Doktorantka wykazała się umiejętnością planowania i prowadzenia pracy badawczej, właściwego doboru badanych grup zwierząt i wyciągania rzetelnych wniosków na podstawie uzyskanych wyników badań. Oceniając pozytywnie recenzowaną pracę stwierdzam, że spełnia ona wymogi stawiane rozprawom doktorskim. Wnoszę, zatem do Rady Dyscypliny Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie o przyjęcie rozprawy i dopuszczenie lek. wet Wiolety Sowińskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. Liliana Rytel, prof. UWM

Rytel Liliana